

U4D1.188

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

1931--1932

A Magyar Bányászlap közös vagyona és közös terhe minden amerikai magyar bányásznak. Be kellene számolnunk róla, hogy mit tett a Bányászlap a múlt évben és programot kellene adni róla, hogy mit fogunk tenni a jövő évben. Ugy érezzük, hogy felesleges a beszámoló és felesleges a program. Ha ez az újság soha mást nem tett volna, minthogy küzdött Emődyért és Tárkányiért, akkor is büszke lenne husz éves múltjára.

Ha soha Szilágyit az akasztófalól el nem rántotta volna, ha soha Margócityt le nem vette volna a villányos székről, akkor is megérte volna husz év minden küzdelmét az, hogy Emődy és Tárkányi ma szabadlábban vannak, nem pedig a frankforti börtön örökös rabságában.

És ha még ezt sem tettük volna, ha a sors nem engedte volna meg a számunkra azt, hogy két magyar bányász gyerek életét folytassuk a diadalmos küzdelmet, akkor is büszkén mutatnánk az elmúlt évre, amely megindította Kentucky volt kormányójának a mozgalmát, hogy rendet teremtsenek végre a széniparban.

Ez a mozgalom előbb-utóbb megváltást hoz a bányászok számára.

És ha soha semmi egyebet nem tett volna a Bányászlap, akkor sem lenne kárba vesztett munka husz év állandó küzdelése, mert döntő része volt ennek az újságnak abban, hogy Sampson volt kormányzó a bányá-
ipar rendezésére megindította a mozgalmát.

És ha a múlt évben semmi mást nem tettünk volna, ha nem

Mit hoz a bányászoknak az új év

Egy évvel ezelőtt azt jósoltuk ezen a helyen, hogy 1931 vége felé a szénviszonyok jobbabbak lesznek.

Csalatkoztam. Csapatkoztam azért, mert azokat a változásokat, amelyek elől a szénipar sem térhet ki, sokkal nehezebben és lassabban lehet elmozdítani, mint azt remélni lehetett ez előtt egy esztendővel.

Nincs azonban semmi okunk azt hinni, hogy a változások be-következni nem fognak és amennyire ma meg lehet ítélni a helyzetet, a javulás legfeljebb hat-havi halasztást szenved.

Mert az új év feltétlenül el-
hozza azokat az átszervezéseket, amelyek 1931-re voltak esedékesek és amelyek egész más viszonyokat hoznak a széniparra.

Most tehát megismétlem, amit egy évvel ezelőtt írtam, hogy feltétlenül kedvező változások előtt állunk és a változások kezdetét a tavasz végére remélhetjük.

A széniparban esedékes és kedvező változások nem jelentik azt, hogy több lesz a munka, mert 1932-ben több szénre lesz szükség az országban, mint az elmúlt évben, a termelés emelkedése nem lesz lényeges.

A széniparban tehát nem a munka mennyisége fog változni, hanem olyan szociális intézkedések várhatók, amelyek a bányászok sorsát lényegesen megjavítják.

A fél folyamán elkészülnek azokkal a tárgyalásokkal, amelyek ma folynak és amelyeket Kentucky állam volt kormányzója indított meg.

Elkészülnek ezekkel a tárgyalásokkal már azért is, mert a mennyiben a szénipar nem hajlandó, vagy nem tudja a saját sorsát rendezni, szövetségi beavatkozás fog következni. Amit az iparban a tőkeekes kilencven százalékka nem kíván.

Január és február folyamán egyre többet beszélnek majd a szenátus bizottságaiban a széniparról és a bányászokról és ezekben a "fenyegető" beszédeknek a hatása alatt részben a kentucky-i, részben new yorki tárgyalások gyorsabban folynak majd.

Ebben a pillanatban nem lehet látni, hogy a tárgyalások milyen irányban fejlődnek.

Lehetséges, hogy a trusztosítás felé történik döntő lépések, az is lehet, hogy csak eladási kartell lesz a széniparban, de az ipar sorsát — egyelőre — mindkét eset csak javíthatja.

Ha trusztosítás lesz, akkor hat vagy nyolc nagy vállalatba fogják egyesíteni a szénipar hatvan-hetven százalékát és az lesz a rend a széniparban, ami ma az acélpárt kormányozza.

A trusztok fogják hétről-hétre De azért az igazság, a méregkeverés tovább folyik és minden tényleges osztálynál állandóan izgatnak, hogy spórolják meg a szervezetnek a delegáció költségét.

Igy kezdik már hónapokkal előbb azt az aljas játékot, amely a United Mine Workerst teljesen a Lewis gang kezébe juttatta és amely valószínűleg újra győztes lesz a nagygyűlésen.

Legjobb szolgálatot a bányászoknak, ha valamennyi teljesíti azt a hivatását, amely fel van véve a programjába.

Ha a United Mine Workers racketeer vezéreit rákényszeríti tagság, hogy a Watson bill érdekében erősen agitáljon, akkor a congressuson keresztül az ipar báró állandó erős nyomást fog érezni.

Ha a szocialista szervezetek folytatják a saját kampányt az országban, akkor a congressus tagjainak módjukban lesz, hogy erre a kampányra hivatkozva radikálisan fenyegető mozdulatokat mutassanak a bányabárók felé.

És végül ha a kommunista National Miners Union ennek a félnek a végén is olyan terrort tudna teremteni egyes vidékeken, mint a múlt tavasszal, ha a zavargások megismétlődnek még egyszer, miatt a congressus és a tőke érdekeltségei a szén-
ipar kedvéért ezt a törvényt megváltoztatja, vagy ha szemet hunynak annak megszegése fellett, akkor kötelező ígéretet és biztosítékot fognak követelni az ipartól arra nézve, hogy a bányászoknak nem fognak éhbért fizetni.

Ha nem trusztosítják az ipart, ha erre a célra nem tudnak pénz és segítséget kapni a bankároktól, akkor kerületenként közös iródat fognak felállítani, amelyek a kerület minden bányájának a szénét adják a piacra.

És amelyek a beárkéztett rendelkezések arányosan fogják a bányák között kiadni.

Ez is beleütközik a truszt ellenes törvényekbe, ehhez is szükséges tehát, hogy a kormány szemet hunyjon; vagy a congressus külön törvényt hozzon.

És ez esetben is gondoskodás történik róla, hogy a bányászok tisztességes munkadíjat kaphassanak az ipartól.

Ha a változás alapos és gyökéres lesz, akkor gondoskodás történik arra nézve is, hogy a széniparban jelenleg alkalmazásban levő bányászok kenyér nélkül ne maradjanak.

És amennyiben a fogyasztás nem fogna emelkedni, amennyiben tehát képtelenek lennének a bányászok összeségének munkát adni, külön alapról gondoskodnak majd, hogy a munkából ki-
szoruló bányászokat segíthessék.

Mert ilyen komplikált a helyzet, a szükséges tárgyalások megkezdése hosszabb időt vesz el nekünk és ezért nem várhatunk a változások kezdetét előbb, mint a tavasz végére, vagy a nyár elejére.

De a congressus nem megy még egyszer a választási küzdelembe, mielőtt nem történik valami a bányászok érdekében.

És amennyiben a szénipar a választásokig nem lenne képes rá, hogy a saját portáját rendezze, a szénkerületekben futó congressman- és szenátor jelölték, módunkban lesz, hogy e lap és Himler Márton szerepét megírjuk és a magyar bányászok esélyét megvédjük a bányászok között.

Január folyamán alkalmat nyelünk arra, hogy a szenátus bizottságának a két tagja előtt a Bányászlap tapasztalatait és észrevételeit megtegyük és annak idején, — mikor az lehetik a

KORRAJZ

Nem közlünk újságot az alábbi levélben. — Csak a bányásznyomor tíz sovány esztendejének a történetét rögzítjük a papírra. — Nem mi irunk, bányász beszél megrendítő tragédiát a bányász-sorsról.

Az isten tudja, hogy ez a levél mért kívánkozik ki a kezünkből a nyomdába, de úgy érezzük, hogy nem tagadhatjuk meg tőle a nyomdafestéket.

Pedig nincsen semmi újság a levélben.

Legalább a bányászok számára nincs újság.

A tíz éve tartó sovány esztendők megrendítő nyomorúsága sírkövek ezekben a sorokban.

Tompa és égő fájdalmak cikáznak át az agyvelőnkön és a szívünkön, mikor a levelet olvassuk.

Leplezetlen nyomorúság, mezeten szegénység megdöbbentő szenvedéseit tárunk elénk, akik osztályosai vagyunk magunk is ennek a bányász-nyomornak.

Megszoktuk a szomorú leveleket, hiszen fájdalmas sóhajtás most minden, amit papírra vet a bányász nép, de néha-néha erősebben felhördül egy-egy levélből a fájdalom és szinte meerevre taglózza a szívünket a kétségbeesés tompa ütése.

Tíz éve tart a bibliák megát-resztelt sorsú esztendeje a bányászok közt és ez a tíz év borzasztó változást hozott az életünkbe.

A lelkiüket megsebezte, a szívüket véresre marta, a testüket megrokkantotta.

Az arcunkra redőket huzott, a munkához szokott kérges kezek reszteltökké váltak a nyomorban és az éhségben.

A ruhát lehurta a tíz sovány esztendő a bányász testéről és a családjáról és ma a nyomorúság, a bánat, a kétségbeesés a cimboránk, a reménytelenség az osztályrésztünk.

Bányászok tudják, hogy mi sorsa van most a bányásznak.

És mi mégis lerögzítjük ezt az alábbi fájdalmas, keserves levelet a papírra, hogy történelmi korrajzként rátaláljanak egy-
vé válik a számunkra — ezekről a lépéseinkről is be fogunk a nyilvánosság előtt számolni.

Nem lehetetlen az sem, hogy a congressus ülészaka alatt ismét szükségét látjuk, hogy a bányászok tömegesen irjanak és sürnyönözzenek a szenátoroknak és a congressmaneknek és nem kértézerszám küldte a fenyegető és kértő szelvényeket a szenátoroknak.

Őrök büszkesége ennek az újságnak, hogy oroszlanrézre volt a kentucky-i volt kormányzó mozgalmában, amely megindította a szénipar rendezésére történő lépések lavínját. Mikor ez a mozgalom eredménnyel végét ér, módunkban lesz, hogy e lap és Himler Márton szerepét megírjuk és a magyar bányászok esélyét megvédjük a bányászok között.

Ezt tudatjuk az új év elején a bányászokkal és ennek a beteljesedését kívánjuk mielőbb a számunkra.

(Folytatás a 8-ik oldalon)

Hogyan egy szebb világban, egy boldogabb korszakban, egy becsületesebb társadalomban tanuljanak a sorsunkból.

Hogyan az utánunk jövő nemzedék okuljon a mi nehéz életünkből és ne engedje magát olyan rabláncra verni, amilyen bilincsek közt minket tart a zabolátlan nagytőke.

Itt közljük szóról-szóra Varkának át az agyvelőnkön és a szívünkön, mikor a levelet olvastuk.

Nem azért, mert náluk talán kivételes nehéz helyzet lenne. Nem úgy van. Ilyen ma mindenfelé a bányász élet.

És amit ő megért, azt megírhatta volna tízezer másik bányász.

Hanem közljük a levelet épen azért, mert abban mindnyájunk sorsa van megírva.

És beszélhetnek az utca sarkon a lázitók, szónokolhatnak és imhatnak a forradalmárok, nem tud annyira lázítani semmiféle szónok, mint ahogy a Varga testvér által leirt igazságok vádaskodnak és lázítanak ez ellen a gonosz és becsstelen rend ellen.

Latrobe, Pa.
1931 december 14.

Kedves Szerkesztő testvér!

Kérem, bocsásson meg a "testvér" szóért, de nincs szívem, hogy őnt "szerkesztő urnak" szólítsam. A szerkesztő uraknak nem épen ott van a szívük, ahol önének, kedves szerkesztő testvér. Nekik vagy — de minek rontsam a levegőt, mikor ugyszem tudom ki-mondani önnek, hogy mit szeretnék írni. Pedig de szeretném megírni, amit a szívemben érezek a Magyar Bányászlap iránt, de ha nekünk, szegény nyomorult bányászoknak nem adatott meg az a tudomány, hogy papírra tudnánk kiönteni a szívünket, úgy, ahogy mi bányászok szeretnénk.

Bizony-bizony sokan vagyunk, mint jómagam, hogy csak úgy tudnánk szívünk szeretetét tolmácsolni szerkesztő testvér iránt, ha a Mindenható megengedné nekünk, hogy egyszer kezet szoríthatnánk önrel, kedves szerkesztő testvér és egyszer a szemébe nézhettünk, csak úgy tudná megérteni a mi szeretetünket ön iránt, de a mi leveleinkből azt soha meg nem fogja tudni, mert mink a betűt csak le tudjuk írni valahogy, de a szívünk sugallatát már nem mindegyikünk tudja papírra vetni. De jól van ez így is.

Kedves szerkesztő testvér! Levelét megkaptam, amelyben felkért, hogy az Együletes Kalauzt újítsuk meg az 1932-
kes évről. Igen is megújítottuk, csak azt sajnáljuk, hogy többet nem fizethetünk, mint a múlt évben (\$10.00), mert bizony a kassa nagyon kong.

EZEN SPÓROLNAK A RACKETEEREK

A United Mine Workers racketeer vezéreit egyszerre elfogták a spórolás mániájáa.

Idáig a takarékosság nem jutott eszükbe.

Jöttek-mentek, utaztak, szállódtak, napidíjakra egy fél-rockefeller-vagyont elherdáltak, drága ügyvédeknek százezreket fizettek, hogy a testvérharcot folytathassák és nem gondolták rá, hogy takarékosabban bánjanak a bányász keserves keresett pénzével.

Lewis cár fizetés és költségek fejében huszonezer dollárnál többet huzzott ki a kasszából, a kis cérok is tékoztak és graf-
teltek és most egyszerre csak spórolni szeretnének.

Direkt ők nem mondják Indianapolisból, hanem a család-saik minden kerületben erősen agitálnak, hogy a kerület ne küldjön delegátusokat a konvencióra, mert spórolni kell a szervezetben.

Azt akarják, hogy a szegény és letört bányászok takarítsák meg a delegátusok költségét, ne menjenek el Indianapolisba és a konvenció csak az ő piszkos, gangster bérencikkel legyen megrakva.

Azokkal a gangsterekkel, akik nem képviselnek egy lelket sem. Akik nem létező osztályok

nem létező tagjainak a nevében ülnek és vonítanak a nagygyűlésen. akik papir-ostályok papirtagjainak a nevében szavaznak és — verekednek, ha a cár és a racketeer társaság érdekei úgy kívánják.

Ezektől a crookoktól nem sajnálják a költséget, ezektől nem sajnálják a napidíjat, ezeknek a bőren egyáltalán nem igyekeznek spórolni.

Csak azt szeretnék, ha a tényleg létező és virágzó osztályok maradnának távol a konvenciótól, hogy biztosak legyenek a dolgukban, hogy csak a szoldosok naplopó hada szavazzon.

Különösen a keményszenesek közt izgattak és a kilencedik kerületben olyan felháborodást kel-
tett ez az erkölcstelen és aljas próbálkozás, hogy itt-ott majdnem verekedés volt az egyes osztályokban.

A bányászok a szintén átlát-tak, hiszen látniok kellett, hogy éppen a Lewis bérencsek voltak nagyon a spórolás mellett és olyan nagy lett a felháborodás, hogy Lewisnak és a gangjének be kellett vonni a vitorlákat.

Annýira megijedtek a bányászok haragjától, hogy december végén már a hivatalos lapjukban ők maguk jelentették ki, hogy nem kell olyan nagyon spórolni.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

kal lassabban fokozódott. A faradók gulákat, a görög és római tőkések palotákat és szobrokat, a francia császárok Versailles-eket építettek az összerabolt feleslegben. A ma császárjai gyárakat, újabb termelő eszközöket csináltak azon a vagyoni, amit magukhoz harcsoltak és így a termelést hirtelen fokozták. Amig az elosztás igazságosabb formáját nem hajlandók behozni, addig a gazdasági krízis nem ér véget. Ezt eddig csak a pápának volt "nerv"-je egyenesen megmondani a világnak, mert a pápa nem vesztethet egy ilyen változással sem a tekintélyéből, sem a hatalmából.

AZ ISTENADTA NÉP AZONBAN

ezt megértetni még jóideig nem fogja, mert az újságokban — a nagytöke bérenceiben — ezeket hamarosan megtalálni nem fogja, a gondolkodás pedig nem kenyere és nem gyöngéje az amerikai polgárnak.

A congressusban természetesen az uralkodó osztály képviselői tanácskoznak és nincs ott harminc ember, akik a helyzetet igazán ismernek, vagy akik hajlandók lennének a helyzet okait nyilvánosan beismerni.

Meg fognak hát mindent szavazni, amit az elnök ajánl a töké érdekében, a népek a szemet pedig prohibíciós vitákkal és hasonlóan ostoba és gyerekes maszlaggal fogják kitörölni.

A senátus már ki is küldött egy öt tagú bizottságot, hogy a prohibíció ügyét alaposan megvizsgálja, ez azonban nem jelent azt, hogy ezt az undok és aljas törvényt most törölik ki az alkotmányból.

Az egyre nagyobb nyomorba kerülő amerikai polgárnak legalább öt évig kell még ezen a kérdésen rágódnia és talán mikor első ízben készen lenne majd egy kenyér-lázadásra, akkor fogja politikusaiktól az italt vissza-kapni.

A GAZDASÁGI HELYZET EGYÉBKÉNT

nem változott a mult héten és az ünnepek alatt majdnem minden meg volt benuva.

Ahol mégis mutatkozott változás, ott a viszonyok még rosszabbak lettek, mint az ünnep előtt voltak.

A vasutak kevesebb megrakott

kocsit kaptak, mint az elmult héten, vagy mint a mult év hasonló hetében és most tették közzé a villanyfogyasztás statisztikáját, ami egyenesen megdöbbentette az országot.

Dacára annak, hogy ma mindenki sokkal többféle módon használ villanyt, mint ezeltött évvel, a fogyasztás az országban öt százalékkal alatta maradt a mult évi fogyasztásnak.

De az év utolsó két hónapjában a csökkenés jóval nagyobb volt és csak az évi átlag húzta le öt százalékra.

A nehéz ipar a legnagyobb gondokkal küzd.

Épület-accél egyáltalán nem keresnek és ilyen rendelést nem várnak a közel jövőben sem.

A vasutak nem vásárolnak és csupán az autó-ipar tartja a nehéz ipart üzembelen. Jelenleg talán huszonöt százalékos forgalmat tarthatnak az acélgyárak.

A RUTORIPAR HATVAN SZÁZALÉKOT

vesztett a mult év üzemével szemben, de nyolcvan százalékkal kevesebbet dolgoztak, mint 1929-ben.

A karácsonyi üzleteket husz százalékkal becsülik kevesebbre az elmult év forgalmánál dollárokkal, minthogy azonban az idén minden olcsóbb már, úgy hiszik, hogy áruban a forgalom 11—12 százalékkal volt alacsonyabb, mint a mult évben.

Az autó-iparban újabb modellekkel próbálkoznak, de túlságos sok eredményt nem várnak attól sem. Azt hiszik, hogy ebben az évben tíz százalékkal kevesebb gépet fognak eladni, mint a mult évben és hogy — husz százalékkal kevesebb embert fognak alkalmazni.

Csak a vasutaknak hozott jóreménységet a Jézuska, mert a felemelt fuvardíj évi százötven millió bevétel többletet fog jelenteni a számukra és mert a jövő héten a munkadíjak leszállításába is beleegyeznek a munkások, ami újabb kétszáz millió dollárt jelent nekik.

Nem lehetetlen az sem, hogy a bus-vállalatok szabadságát tovább fogják korlátozni és rákényszerítik azokat, hogy helyezkedjenek a vasutak kontrollja alá.

A MUNKÁTLAN EMBEREKET EZEKBE

a hetekben nélkülözni, vagy éhezni nem hagyták, de a gyűjtött összegekkel mindenfelé csinált bálnak és készpénzt ma alig adnak egy-egy segélyre szoruló ember kezébe.

Igy is attól tartanak, hogy a segélyezésekre gyűjtött összegek nyolc hét alatt elfognak és hogy március elsejére a legkésőbbiek helyett állnak szemben a különböző segélybizottságok.

Nem lehetetlen, hogy a congressus akkorra gondoskodik valamiféle segítségről, ha annak az elnök utját nem állja. Remélhető lehet, hogy a negyven millió bushel búzát — liszt alakjában — tényleg kiosztják, de az sem lehetetlen, hogy megszavaznak vagy száz millió dollárt a Vörös Kereszt utján szétosztandó dírekt készpénz segélyre.

Nagyon szomorú, hogy a nélkülözö emberek szervezkedni nem akarnak és nem tudnak, mert a szervezkedési kísérleteket kisajátítják a kommunisták, a kikhez viszont még az emberek nem akarnak csatlakozni.

ANGLIÁBAN NAGY AGGODALMAK KÖZT

várják különösen a január 18-án esedékes konferenciát, mert ott dül el, hogy a francia kormány milyen sorsot szán Angliának és az egykor hatalmas birodalomban ma mindenki tudja, hogy Franciaország kényére-kedvére vannak utalva.

Ha a franciák azt határozzák, hogy a hadisarc elsőbbség, mint Németország magántartozásai, akkor Anglia pénzügyi helyzete rosszra fordul, mert nagy követelések vannak Németországban lefagyva. Esetleg arról is szó lehet, hogy ezeknek a tartozásoknak egy részét Németországnak egyáltalán nem lehet majd megfizetni, mert a franciák azt megtiltják.

Anglia kétezer millió dollárig van érdekelve és kénytelen lesz minden politikai engedményre, hogy a franciák félig-meddig elfogadható pénzügyi megegyezést engedélyezzenek a német hitelek ügyében.

Az egész világ a franciák védelmére sietett a háboruban és a világ most nagyon örülhet, hogy ilyen jól sikerült a védelem.

Érdekes kis hecc van Oroszország és Csehszlovákia között, amelynek esetleg súlyos következményei is lehetnek.

A cseh követség egyik tagja nem óhajtott kevesebbet, mint hogy Japán moszkvai követét lelovasse és háborút idézzen fel a két nemzet között.

Az ilyen diplomáciai játék nagyon szép, amig az nem kerül napfényre, ebben az esetben azonban az orosz kormány ki-nyomozta az ügyet és a cseh diplomatát kiutasította az országból.

Egyenlőre talán ezzel az eset látszólag véget ér, de hogy az európai hatalmak képviselői ilyen játékokat folytatnak Moszkvában, az minden esetre az orosz kormányt igazolja, amikor állandóan a tőkés hatalmak támadásaitól félti az országot.

Egyébként Oroszországban erősen bíznak benne, hogy 1932 végére befejezik az öt éves programot, ami azt jelenti, hogy négy év alatt valósítják meg mindazt, amihez a kapitalista világ kacagva jelentette ki három éve, hogy ötven évre lesz szükségük.

A KARÁCSONY NEM HOZOTT

valami sok békeséget a világra, bár a pápa felszólította ugy a keleti egyházakat, mint a protestánsokat, hogy térjenek vissza a katolikus egyházba.

A felszólítás süket fülekre talált, ellenben a nemzetek közti gyűlölködés lángja mindenfelé magasan lobogott a mult héten.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGY ÉVRE \$3.00

FÉL ÉVRE \$1.50

Amig Európában a győztesek ma is a legyőzött államok torkát szorongatják, addig Indiában a lázongás elfojtott parázsa újra lángra lobbant és a mult héten már halottai voltak a lázongásnak.

Gandhi most ért haza Indiába és valószínű, hogy az ellentállást újra megkezdik, ami most esetleg egy vértengert fog Indiában felidézni.

A nemzeti ellentállás két vezérért már elfogták, az sem lehetetlen, hogy az angol kormány kénytelen lesz Gandhit is ismét elfogni s az esetben India lángba borulni.

A világdépresszió következtében a kormány tehetetlen és a munkátlan proletárok — egész érthetően — enni mégis akarnak.

Nem sokkal jobb a helyzet Braziliában, ahol nagyon erős a cenzura és ahonnan igaz hírek csak ritkán és szórványosan szivárognak a külvilágba.

A kormány csak terrorral tud a helyén maradni és attól tartanak, hogy a központi terror egyes államok szakadására is vezethet.

Cubában a lappangó forradalom esetleg új lángot kap, bár most azt a fantasztikus hírt röptették világgá, hogy a new yorki polgármestert hívják meg

hogy a nagy háborúból legalább harminc kis háboru kelt ki a világlág minden kontinensén.

A diktátor és az ellenzék közti való békéltetésre. Costa Rica kormánya moratoriumot hirdetett a külföldi tartozásokat illetőleg, Colombia kormánya kereskedelmi moratoriumot is helyeztet kiállításba.

A JAPÁN-KINAI HÁBORU VÁLTOZATLAN

eréllyel folyik és bár a nagyhatalmak — köztük a mi kormányunk — tiltakoztak Manchuria teljes megszállása ellen, Japán válaszában bejelentette, hogy a szándékaitól nem fog elállni.

Ugy látszik, hogy két hét alatt az egész nagy birodalmat elfoglalják, sőt ma attól félnék, hogy Kína területére is behatolnak.

A kínai frakciók ezideig nem tudtak egymással megegyezni és még az az áldása is elmarad a nagy csapásnak, amit mindenki elvárt volna a szerencsétlen országban, hogy a közös veszedelem végre megteremti az egységet.

A Japánal váltott jegyzékeket nyilvánosságra nem hozzák, de van egy nagyon érdekes verzió, aminek az igazságában nincsen okunk kételkedni.

E szerint a azért engedik meg nagyhatalmak az új engedik meg hogy Japán Manchuriát elfoglalja.

(Folytatás a 8-ik oldalon)

ÖRÖMESEMÉNY

lakodalom, keresztelő, névnap történt az Ön családjában?

Azt akarja, hogy erről más vidékeken lakó ismerősei is tudomást szerezzenek?

Hirdetés alakjában készséggel közöljük ezen eseményeket mérsékelt díjazás mellett.

GYÁSZESET

történt családjában?

Azt akarja, hogy bánatát más vidékeken lakó barátai, ismerősei is megtudják?

Közöljön egy gyászjelentést lapunkban. Az árak nagyság szerint változnak, amilyenre ad rendelést, olyat közlünk. (Árak 6 dollártól kezdve egészen 25 dollárig.)

ELADÓ BURDINGHÁZA VAN ÖNNEK?

Legjobb talál arra vevőt, ha a Bányászlapban hirdet.

Legkisebb hirdetés 20 szög egyszeri közlés 1 dollár, háromszori közlés \$2.50.

BÁRMIT AKAR ELADNI

HIRDESSZEN A Bányászlapban

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGY ÉVRE \$3.00 FÉL ÉVRE \$1.50

AZ AMERIKAI MAGYAR REF. EGYESÜLET

a legnagyobb és legrégebb magyar református intézmény.

Az Egyesült Államok Congressusa által hozott külön törvény alapján kiadott Chartere feljogosítja az Egyesült Államok minden államában való működésre.

Ma tíz állam felügyelete alatt működő, biztos alapokra épített intézmény. Tagjairól minden körülmények között gondoskodik, sőt tagjai árvaiknak is gondos nevelést ad Ligonier, Pa.-ban levő árvaházban, ami az egyedüli szegény-intézménye az amerikai magyarságnak.

Életbiztosító okmányainak KILÉPÉSI KEZDÉZMÉNYEI vannak. Ha a tag nem akarja tovább fizetni illetékét, tartalékát két évi tagság után kivetheti akár készpénzben, akár életbiztosításban.

Önmagával és szeretteivel tesz jót, ha ezen, minden körülmények között biztos és mindenkor magyar intézménynek a tagjává lesz. További felvilágosítást szívesen ad

MOLNÁR ISTVÁN, TITKÁR TOLEDO, OHIO
306 PAINE AVE. vagy lakóhelyén működő osztályunk titkára.
GONDOLJA MEG A DOLGOT ÉS NE VÁRJON, AMIG ELKÉSIKI

A PAIN-EXPELLER sok dzsábót ment meg

Az Ön munkája csak addig biztos, amig munkaképes. Az erő vagy egészség elvesztése — vagy a munkateljesítmény hanyatlásának legveszélyesebb jele — és más is száz ember möhön várja, hogy helyét betöltsse.

Tradé PAIN-EXPELLER* Mark
Reg. U. S. Pat. Off.

Az izmokat erősnek, ruganyosnak tartja. A nehéz munka és erőltetés által okozott fájdalmakat azonnal megszünteti.

A legnagyobb családi sóborszesz, amit ismernek. Több mint hatvan éve használják. Dörzsölje be!
35c és 70c Mindenütt árusítják
* A valódi rajt van a HORGONY védjegy.

KÖZÉPEURÓPÁBAN ELKÉPZELHETETLEN

nehézségek közt kormányoznak és elképzeltetlen a népnem is, amely ráfékszik a szerencsétlen országokra.

A különböző kormányok teljesen tehetetlenül vergődnek és ezek az országok hasonlítanak mindenben a kormányukat vesztett hajókhoz, amelyek egy viharos tengeren fék nélkül vergődnek.

AZ ÉN TÉRKÉPEM

Irta: HANGAY SÁNDOR

A térdképed ne hozd elő fiacskám: A te térdképed csuf, hamis, hazug.

Nézz rám, és látod: hajam ezüstjében Kárpát havának fénye visszajár.

S ha mégis volna, aki nem hinné el: Vidd éjszakra a hitvány kétkedőt, Vezesd le délre, keletre, nyugatra.

Az én térdképedet tanulj, fiacskám, A tiédet ne hozd előm soha.

SZTRÁJK LESZ HARLAN VÉRMEZŐIN

„Harlan vérmezőin kihívják a szegény rabszolgáit kellő terror-bányászokat újverre a munkából és a National Miners Union azt hiszi, hogy a hírhedt szénmezők bányáit megbénítják.

HA EGYLETÉNEK meghívóra, levélpapírra, borítékra, bűi belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy más szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlapj nyomdáját.

Recommended Banks

The present financial depression which gave rise to several bank-failures made people taking preventive measures in depositing their savings.

THE BECKLEY NATIONAL BANK BECKLEY, W. VA. Összes vagyonállomány \$3,000,000.00

THE KANAWHA VALLEY BANK CHARLESTON, W. VA. Összvagyon: Tizenöt Millió Dollár

THE FIRST NATIONAL BANK OF NORTON Norton, Va. Tőke \$100,000.00

MATEWAN NATIONAL BANK Matewan, West Virginia Teljes tőke \$600,000.00

THE MINERS AND MECHANICS SAVINGS AND TRUST COMPANY Steubenville, Ohio

FIRST NATIONAL BANK OF WILLIAMSON Williamson, W. Va. Tőke \$200,000.00

BÉRVÁGÁS IOWÁBAN

Az iowai bányatársaságok úgy érezték, hogy sokat keresnek a bányászok és husz százalékkal a munkabéretet leválták.

SZERVEZETT Bányászok FIGYELMÉRE

Ezekben a hetekben a United Mine Workershez tartozó bányászok delegátust választanak a január 26-án kezdődő indianapolisi konvencióra.

És most dül el, hogy lesz-e United Mine Workers, hogy visszavehetik-e a bányászok a szervezetet a bitorkoltól, vagy örökre marad az a Lewis gang birtokában.

Azoktól függ, akiket delegátusnak küldenek a nagygyűlésre. Ha olyan embereket fognak küldeni, akiket egy pint pálinkával meg lehet vesztegetni,

Akkor hagyjanak fel minden próbálkozással és szakadjanak el a United Mine Workerstől, mert nem érdemes az adót fizetniük, ha az továbbra is megmarad, a beestelen és örült cár birtokában.

Ha azonban vannak olyan emberek a lokálban, akik régi és hűséges katonái a szervezetnek és a szervezet eszméjének,

Ha egyszer a konvenció lefolyhat, ahogy ők akarják, akkor hiába beszélnek, hiába próbálkoznak, hiába szervezkednek a bányászok.

És akkor meg lehet még egyszer próbálkozni, hogy a bányászok lesz-e még a szervezetet valaha az életben.

Nemcsak becsületesség, nemcsak józan ész, de nagybátorság is kell annak a delegátusnak, aki a Lewis masina hamisított bandájával szembe mer majd szállni Indianapolisban.

Elkeseredett és esetleg véres harcra lehet a konvención kiállítás. A vad-cár tüzön-vízen ragaszkodik ahhoz a hatalomhoz, ami egyik legjobb racket az országban, és amit évek óta család, hamisítás, szavazatlopás útján gyakorolnak a bandájával.

Igazoló bizottság van a konvenció és a bizottságot az elnök, a vad-cár nevezi ki a szabályok értelmében.

És ha a bányászok szó nélkül, ítés nélkül EZT a becstelenséget eltűrik, akkor nincs remény többé szervezetre.

Mert ez az igazoló bizottság arra való, hogy nem létező lokálakat, papírosan élő tagok nevében „delegátusokat” engedjenek szabványi joggal a gyűlésre.

Száz, kétszáz, háromszáz bungsangster, „szervező”-nek nevezett naplopó lesz esetleg a gyűlésen, akiket az igazoló bizottság „igazol”, akik napszámot tuznak Lewistól, és akik Kentucky, West Virginia, Alabama, Oklahoma NEM LÉTEZŐ LOKÁLJAINK ÉS A NEM LÉTEZŐ TAGOKNAK a nevében fognak majd beszélni, szavazni és — verekedni.

És ember legyen majd, emberek legyenek majd azok, akik szembe szállnak ezekkel a gangsterekkel.

Törvényre, szabályra nem lehet ezekkel a családokkal, hamisítókkel és tolvajokkal szemben hivatkozni.

Ha egyszer a konvenció lefolyhat, ahogy ők akarják, akkor hiába beszélnek, hiába próbálkoznak, hiába szervezkednek a bányászok.

És a család, a hamisított törvénytelen eszközökkel dolgozó bandáját esetleg csak törvénytelen eszközökkel lehet a nyílra tételben meggátolni.

El kell hát minden delegátusnak készülni arra, hogy esetleg megint száz meg száz buntörtelést kell majd elbírálni, és hogy azokat onnan KI KELL DOBNI.

HETI SZEMLE

(Folytatás az 5-ik oldalról)

ja, mert ezáltal megerősített állásba hozza magát egy későbbi — háborúhoz, amit Oroszország ellen folytatna, mikor a tőkés hatalmak le akarnak majd számolni a Sovjettel.

MAGYARORSZÁGON A HELYZET

lezülését a legjobban jellemzi a puccs kísérlet, amit a kormány idejében elfojtott és ami a puccs-vezérek öngyilkosságával végződött.

Annak idején a „felelőtlen elemek”-nek nevezett volt katonatisztek szabadon raboltak és gyilkoltak és mikor végre úgy-ahogy rendet csináltak az országban, a hejjasok és a kisebb hejjasok kalács nélkül maradtak.

A puccsot ezek az elemek teremtették és egyelőre nem arról volt szó, hogy Magyarországon komoly társadalmi és gazdasági változásokra gondoljanak felelősséggel bíró csoportok.

A katolikus püspökök valószínűleg radikális pápatorlevelet adtak ki karácsonyra, ennek azonban semmi gyakorlati hatása nem lesz az országban, ahogy a pápa enciklikájának a hatásai nem mutatkoznak a világon.

KORRAJZ

(Folytatás az 1-ső oldalról)

De amit adunk, jó szívvel adjuk. Bár tudnánk valamiképp valamikor kipótolni azt, amit most kellene tenni és nem tehetjük.

Kedves szerkesztő testvér, nagyon, de nagyon sajnálom, hogy amióta megbízott a Bányászlap képviselővel, még csak egy előfizetőt tudtam szerezni. Tessék elhinni, hogy ha elmelegik szegény bányásztestvéreimhez, majd hogy sirtva nem fakadok a nagy szegénység láttára.

És akkor meg lehet még egyszer próbálkozni, hogy a bányászok lesz-e még a szervezetet valaha az életben.

Nemcsak becsületesség, nemcsak józan ész, de nagybátorság is kell annak a delegátusnak, aki a Lewis masina hamisított bandájával szembe mer majd szállni Indianapolisban.

Elkeseredett és esetleg véres harcra lehet a konvención kiállítás. A vad-cár tüzön-vízen ragaszkodik ahhoz a hatalomhoz, ami egyik legjobb racket az országban, és amit évek óta család, hamisítás, szavazatlopás útján gyakorolnak a bandájával.

Igazoló bizottság van a konvenció és a bizottságot az elnök, a vad-cár nevezi ki a szabályok értelmében.

És ha a bányászok szó nélkül, ítés nélkül EZT a becstelenséget eltűrik, akkor nincs remény többé szervezetre.

Mert ez az igazoló bizottság arra való, hogy nem létező lokálakat, papírosan élő tagok nevében „delegátusokat” engedjenek szabványi joggal a gyűlésre.

Száz, kétszáz, háromszáz bungsangster, „szervező”-nek nevezett naplopó lesz esetleg a gyűlésen, akiket az igazoló bizottság „igazol”, akik napszámot tuznak Lewistól, és akik Kentucky, West Virginia, Alabama, Oklahoma NEM LÉTEZŐ LOKÁLJAINK ÉS A NEM LÉTEZŐ TAGOKNAK a nevében fognak majd beszélni, szavazni és — verekedni.

És ember legyen majd, emberek legyenek majd azok, akik szembe szállnak ezekkel a gangsterekkel.

Törvényre, szabályra nem lehet ezekkel a családokkal, hamisítókkel és tolvajokkal szemben hivatkozni.

Ha egyszer a konvenció lefolyhat, ahogy ők akarják, akkor hiába beszélnek, hiába próbálkoznak, hiába szervezkednek a bányászok.

KIS HÍRDETESEK

KERESTETÉS Keresem Molnár Mihály, Balog Sándor és Páva József jó barátait, akik velem dolgoztak az Elm Grove kompániának a kettes és hármas számú bányájában.

ÜZLETI ALKALOM

ELADÓ egy teljesen felszerelt cipőjavító műhely, mely a következőkből áll: Egy talpvarró Champion Curve gép, egy ideál finishelő, egy Singer foltzó, egy talp vágó és egy talp reducer, azonkívül az összes szerszámok, amire egy cipőjavítónak szüksége van.

FARMEREK, akik állandó bevételnek tudnak tojást szállítani, írjanak „Tojáskereskedő” jellegű Magyar Bányászlap, 8630 Buckeye Road, Cleveland, Ohio címre.

NE KISÉRLETEZZEN Farmvásárlással, amíg nem írt a mi Képes Árjegyzékünkért, melyet INGYEN küldünk minden érdeklődőnek. W. C. KERKENDALL, (HARMONY) PHILLIPSBURG, N. J.

10 FONT LEVELES pipadohány (válogatott) ára \$1.50. Agyag pipa ingyen. — 50 dob. 5 centes szivar ára \$1.50. — Fizesse, mikor megkapja. HICKORY RIDGE FARM Fulton, Ky. Dept. 50.

FERGUSON American Tailoring Co. MÉRTÉK UTÁNI RUHÁK Garantáljuk a minőséget és legmodernebb szabást. A LEGOLCSÓBB ÁRAK Öltönyök és Felöltők ára \$24.50-TŐL \$36.50-IG Az A&P 1-es számú üzlete mellett 195 DINGESS STREET LOGAN, W. VA.

Gyomorerősítőnk népszerűsége állandó, mint a szikla

„Chicago, Nov. 2, 1931. — Használjuk

TRINER KESERŰ BORÁT már 25 év óta Gyomorbaj, fejfájás és „depressió” esetében többet használ, mint bármely más orvosság. Ha 100 évi éltünk mindig használni fogjuk.

NEW YORK Mihalics Zoltán, Glenfield, N. Y. NEW JERSEY Obaszky Sándor, Newark, N. J. Paul András, Carrolton, N. J. WYOMING Ocsapó János, Howe Springs, Wyo. INDIANA Nagy Lajos, Gary, Ind. és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tóth Mihály, S. Bend, Ind. VIRGINIA Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va. Bodor József, Dante, Va. KENTUCKY Kabal János, Majestic, Ky. Tarkányi Gábor, Beauty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky. MICHIGAN Trima József, Detroit, Mich. COLORADO Fodor Vilmos, Aguilar, Colo.

A RÁDIÓ ELHOZZA IDEGEN ORSZÁGOK ZENÉJÉT

Sok idegen születésű amerikai fiatal előnyös helyzetben, mikor a szülőföldtől broadcastolt zenét hallgat. A Lucky Strike gyárosai olyan zenével szolgálnak, amely Európából, Délamerikából és más messze országokból broadcastolódik.

Londoni, havai és buenos ayres-i zenét már hozott a Lucky Strike rádió grója és intőkedés történt, hogy más országok érdekesebb tónusú zenéjét is meghallgathassuk a jövőben. Ezeket a programokat az NBC láncban hallgathatjuk kedden, csütörtökön és szombaton esteként, mindig 10 órakor.

A Lucky Strike gyárosai a legmodernebb találmányhoz fordultak, hogy a zenét továbbítsák, éppen a legmodernebb tudományos eszközökkel veszik igénybe a cigaretta „rádióját”.

A cigaretta gyárosai egy különös szerítő és pirító eljárást találtak fel, amelyből az ultra-violet sugárakat az ultramazák és az amalyk kivesszők által az irritáló dolgokat a dohányból, amelyek minden dohánylevélben benne vannak. Ez az egyetlen cigaretta, amely az egyetlen tonkat megvédi, miután ezen a speciális eljárásom keresztül megy.

KÉPVISELŐINK:

OHIO Ersek József, Ramsey, Ohio. Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, Ohio. Kovács Ferenc, Murray Cts., Ohio. Kovács János, St. Clairsville, O. Molnár József, Cincinnati, O. Rezes János, Corning, Ohio. Széchy Elek, Hainsburg, Ohio és vidéke. Rimár András, Warren, Ohio. Tótván Pál, Maynard, Ohio. WEST VIRGINIA Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Prenter, W. Va. Engel Leslie, Cinderella, W. Va. és vidéke. Uzsupin Mihály, Masontown, W. Va. Fodor István, Arnettville, W. Va. Hegyes István, Breiz, W. Va., Masontown, W. Va., Sabraton, W. Va., Morgantown, W. Va., Prun, W. Va., Martinsville, W. Va., Puzs glove, W. Va., Roadsburg, W. Va. Hengy Florian, Granttown, Baxter Dakota, W. Va. Kiss Antal, Clarkburg, Dawnmont, Wendel, W. Va., Mead, Brook, W. Va. Kish András, Brady, W. Va., Booth, W. Va., Everettsville, W. Va., Rivesville, W. Va., Lowesville, W. Va., National, W. Va. Kocsal György, Chatraoy, W. Va. Kormos Gyula, Fairmont, W. Va. Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va. Magyar András, Skelton, W. Va. Margóci Imre, Lundale, W. Va. Poczki György, Lobata, W. Va. Panyi Antal, Rosemont, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Révész István, Galloway, W. Va. Sitku István, Williamson, W. Va. Szász András, Newhall, W. Va. Szerencsés János, Monongah, W. Va., Carolina, W. Va., Ida May, W. Va. Tóth Imre, Widen, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA Julius Bakos, La Belle, Pa. Barczai János, Lemont Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Arnold, New-Kensington, Parassus, Glo. Bódis Géza, Yatesboro, Pa. Bozsnyák József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Pa., Clute, Pa. Csányi Ferenc, Bainford, Pa. Csordás István, Hollwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fejes István, Brownsville, Pa. Fekete József, Kingston, Pa. Felső Sándor, Shickshinny, Pa. Gara Béla, Uniontown, Pa. Géczy Sándor, MeAdoo, Pa. Györke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa. Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, McCadale, Pa. János Mihály, Richeyville, Pa. Király György, Russelton, Pa. Lukács János, Gallitzin, Pa. Matto Dániel, Star Junction, Pa., Perryopolis, Pa. Mécsár Sándor, New Salem, Pa. Mikus István, Greensboro, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Novák Lajos, Elizabeth, Pa. Nagy Gyula, Leechburg, Pa. Nagy József, Marshall, Pa. Nagy Péter, Cambridge, Pa. és Central City, Pa. Nagy Sándor, Lake Lynn, Pa. Oross Kálmán, Kulpmant, Pa., Mt. Carmel, Pa., Shamokin, Pa. Keiser, Pa. Petro István, Pittsburg, Pa. Sebestyén Vince, Lucerne Minn., Pa. Szeszták Mihály, Alliquippa, Pa. Sipos Gyula, Homer City, Pa. Sütő János, Windsor, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpsville, Pa. Sharon Morner, W. Allegheny, Pa. Szégyártó Imre, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén. Takács János, Vintondale, Pa. Varga István, Latrobe, Pa. Veréb István, Brassell, Pa. ILLINOIS Arvai András, Zeligler, Ill. Púrjes Aron, Orient, Ill. Gill Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Onko István, Edwardsville, Ill. Ronce Péter, Diverno, Ill. Soltes Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valler, Ill. NEW YORK Mihalics Zoltán, Glenfield, N. Y. NEW JERSEY Obaszky Sándor, Newark, N. J. Paul András, Carrolton, N. J. WYOMING Ocsapó János, Howe Springs, Wyo. INDIANA Nagy Lajos, Gary, Ind. és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tóth Mihály, S. Bend, Ind. VIRGINIA Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va. Bodor József, Dante, Va. KENTUCKY Kabal János, Majestic, Ky. Tarkányi Gábor, Beauty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky. MICHIGAN Trima József, Detroit, Mich. COLORADO Fodor Vilmos, Aguilar, Colo.

„Chicago, Nov. 2, 1931. — Használjuk

TRINER KESERŰ BORÁT már 25 év óta Gyomorbaj, fejfájás és „depressió” esetében többet használ, mint bármely más orvosság. Ha 100 évi éltünk mindig használni fogjuk.

NEW YORK Mihalics Zoltán, Glenfield, N. Y. NEW JERSEY Obaszky Sándor, Newark, N. J. Paul András, Carrolton, N. J. WYOMING Ocsapó János, Howe Springs, Wyo. INDIANA Nagy Lajos, Gary, Ind. és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tóth Mihály, S. Bend, Ind. VIRGINIA Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va. Bodor József, Dante, Va. KENTUCKY Kabal János, Majestic, Ky. Tarkányi Gábor, Beauty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky. MICHIGAN Trima József, Detroit, Mich. COLORADO Fodor Vilmos, Aguilar, Colo.

„Chicago, Nov. 2, 1931. — Használjuk

TRINER KESERŰ BORÁT már 25 év óta Gyomorbaj, fejfájás és „depressió” esetében többet használ, mint bármely más orvosság. Ha 100 évi éltünk mindig használni fogjuk.

A Lucky Strike gyárosai a legmodernebb találmányhoz fordultak, hogy a zenét továbbítsák, éppen a legmodernebb tudományos eszközökkel veszik igénybe a cigaretta „rádióját”. A cigaretta gyárosai egy különös szerítő és pirító eljárást találtak fel, amelyből az ultra-violet sugárakat az ultramazák és az amalyk kivesszők által az irritáló dolgokat a dohányból, amelyek minden dohánylevélben benne vannak. Ez az egyetlen cigaretta, amely az egyetlen tonkat megvédi, miután ezen a speciális eljárásom keresztül megy.